

5/2021 **Nytt**

S. 4-5

S. 6-7

S. 9

**Pargas Gaming
Community**

**Björkholms
nya företagare**

**Visuella
hjälpmedel**

Nytt

5/2021

Kontaktuppgifter

Vill du informera genom Nytt?
Ring kontaktpersonen i ditt område!

Pargas

Arja Töyrylä Tfn. 040 488 6026

Nagu

Viveca Smeds-Aalto Tfn. 040 488 6022

Korpo

Tarja Sirkiä Tfn. 040 488 6020

Houtskär

Petra Öhman Tfn. 040 488 6021

Iniö

Åsa Knuts Tfn. 044 066 7835

E-postadress:

fornamn.efternamn@pargas.fi

Mer information ges av

Näringslivschef Tomas Eklund
tomas eklund@pargas.fi, 040 488 5675

Nytt

Nytt är Pargas stads informationstidning till stadens invånare. Tidningen ges ut fem gånger i året och delas ut med Pargas Kungörelser.

Ansvarig utgivare: Tomas Eklund, Pargas stad

Produktion: Å Communications

Tryck: Salon Lehtitehdas, upplaga 9 516

På pärmen: John Kronberg

Bild: Erik Saanila

Bild: Linda Svarfvar

Turism genererar livskraft

Sommaren 2021 är ett minne blott, och hösten i skärgården har inte bara yppat sig i gula löv, flyttfåglar och svampskörd utan också i avsaknad av sådant som långa färjköer och folkvimmel, i att vi ser fler bekanta ansikten på byn och i igenbommade dörrar hos kaféer och bodar som gått i tidigt vinteride. De som vi brukar kalla fritidsboenden och turister finns det färre av nu, medan de som vi ger etiketten fast bosatta lufsar omkring och pustar ut efter sommarens jäkt.

Fritidsboende, fast bosatt och turist – man kategoriserar gärna så här för att göra det enkelt för sig, men det blir allt knepigare att göra en distinktion mellan folk och folk. Många fast bosatta spenderar veckorna på sin arbetsort på fastlandet och många fritidsboende spenderar mer tid som deltidboende och distansjobbare i Pargas. Många turister återkommer år efter år till en hyresstuga och spenderar mycket tid och pengar här, och allt färre passar in i en fyrkantig definition. En sak är uppenbar i allt det diffusa, Pargas stad behöver alla dessa människor.

Då Pargas stad arbetar med att utveckla turismen och marknadsföra området så handlar arbetet genomgripande om att stöda stadens livskraft. För att bibehålla och öka Pargas stads livskraft behöver vi bland annat välmående företag som kan producera god service i hela området, och för att kunna producera bättre service behövs fler konsumenter. För varje euro som en turist spenderar på turismprodukter spenderar hen dessutom 64 cent på

annan service. Livskraft för en ort handlar också om arbetsplatser, attraktiva fritidssysselsättningar och ökade skatteintäkter, och sådant genererar tillväxt inom turismen. Ett för en turist attraktivt område betyder att de som kommer till oss på besök i bästa fall kan gripas av och realisera tanken att det skulle vara fint att flytta hit. 'Att arbeta för turism' är att arbeta för alla de här sakerna.

Skärgården lockar allt fler besökare. Det är den fantastiska naturen, autenticitet och tystnad som utgör primära skäl att komma hit. Det är viktigt att ha våra målsättningar klara för oss – det finns många platser som drabbats av okontrollerad explosiv ökning inom turismen som förstört det autentiska som besökaren kommer för och får människor att inte komma tillbaka. Vi behöver utveckla turismen hållbart, kontrollerat och ansvarsfullt, så att den stöder vårt områdes livskraft också långt in i framtiden och bevarar skärgården som den härliga plats den är att besöka, men främst att bo och leva i.

Benjamin Donner
Turismchef

Text: Kristiina Teppo
Bild: Erik Saanila

Janina Svart (t.v.) och Lotta Tamminen presenterar material som biblioteket erbjuder ungdomar.

Biblioteket i Pargas vill finnas till även för ungdomarna

3

I december 2021 slutför Pargas bibliotek projektet **De ungas bibba**. Målsättningen har varit att ringa in vad ungdomarna saknar på biblioteket. Trots att budskapet om ett förändrat bibliotek tagit sin tid att få ut, är personalen nöjd med att en ny bibliotekskultur har fått sin början.

Under en längre tid har biblioteket i Pargas saknat yngre kunder medan ungdomarna i Pargas har saknat en orsak att besöka biblioteket. Avsaknaden av en gemensam kontaktyta gav år 2019 upphov till planeringen för projektet **De ungas bibba** – Nuorten kirjasto.

– Biblioteket har jobbat med många olika projekt och nu ansåg vi att det var dags att göra en större satsning på tjänster riktade till ungdomar, berättar **Janina Svart**, bibliotekarie på Pargas stadsbibliotek.

Målsättningen är att locka unga Pargasbor till biblioteket samt utveckla verksamheten och lokalerna så att de tilltalar ungdomarna. Biblioteket kommer till exempel att skapa en kreativ hörna för ungdomarna och ta i bruk nya sociala medier.

Våren 2020 beviljades projektet bidrag från Regionsförvaltningsverket. **Lotta Tamminen** anställdes som projektchef för **De ungas bibba** hösten 2020.

– Vi har till exempel hållit workshoppar för ungdomar i samarbete med skolor och ungdomsarbetare, för att få en bättre förståelse för vad de vill göra på biblioteket, berättar Tamminen.

Fördomar ärvs från generation till generation

Svart och Tamminen enas om att bibliotekens funktion har ändrats sedan de själva var unga. Tjänsterna har blivit fler och mycket finns på nätet.

– I det stora hela finns det knappt några gränser för vad dagens bibliotek kan erbjuda och vi tar gärna emot önskemål, berättar Svart.

– Jag upplever också att det har skett en förändring i tankesättet inom biblioteksvärlden. Det märks att man verkligen vill bjuda på mera varierande material och tjänster för unga, påpekar Tamminen.

Det har ändå varit svårt att komma ifrån den gamla uppfattningen

att biblioteket är ett tyst ställe där man endast kan låna böcker. Generationsöverskridande attityder cementerar fördomarna.

– Det är förvånande att det inte har skett några förändringar i synen på biblioteket, även om verksamheten har ändrats drastiskt under de senaste åren, säger Svart.

Nya tjänster och evenemang

Enligt utredningen önskade ungdomarna ett ställe där man kan hänga med kompisar, äta och dricka samt ladda telefonen eller låna en högtalare. Intressanta evenemang fanns också på önskelistan.

– På biblioteket har man redan tidigare kunnat låna ut en ukulele och gå på ukulelekurser. Därutöver har vi haft spel och bibliotekets ”egna Netflix”, *Viddla*, där man gratis kan se på filmer, berättar Tamminen och fortsätter:

– Nu gör vi vårt bästa att uppfylla ungas önskemål. På sommaren hade vi en utebibba, dit man kunde komma och hänga och spela med kompisar. Vi har också nyligen hållit filmkväll på Pargas stadsbibliotek.

Bibliotekets filmkvällar är gratis och kräver ingen förhandsanmälan. Med tanke på coronapandemin

önskar personalen att de som besöker biblioteket följer rekommendationerna gällande hygien. Antalet deltagare begränsas inte, utan alla är välkomna.

Biblioteket välkomnar alla

Med **De ungas bibba** ville man påbörja en förändring av bibliotekskulturen så att biblioteket känns relevant även för ungdomar.

– Vår grundläggande princip är att biblioteket ska finnas till för alla och därför behöver vi utveckla våra utrymmen och tjänster enligt olika åldersgruppers önskemål, konstaterar Svart.

Inom personalutvecklingen jobbar man internt med att bemöta alla olika kundgrupper på bästa möjliga sätt.

– Vi vill att alla oberoende av livssituation eller bakgrund ska känna sig välkomna på biblioteket, sammanfattar Tamminen.

People of Pargas

Socialt umgänge är en viktig del av spelvärlden

Text: Kristiina Teppo
Bild: Erik Saanila

Pargas Gaming Community, även känt som PGC, är en datorspelförening där ungdomar från 13 år uppåt kan mötas och spela tillsammans. Även om spelandet sker över nätet har coronapandemin begränsat spelevenemangen.

John Kronberg var aktiv i PGC i början av 2000-talet. Verksamheten registrerades som en förening år 2014, och år 2016 hittade Kronberg tillbaka till Pargas spelvärld. Han fungerar nu som viceordförande för spelföreningens styrelse.

– Mitt vallöfte var att grunda en e-sportsliga för Pargas Gaming Community. Det löftet har jag hållit, berättar Kronberg.

PGC:s e-sportsliga grundades år 2016. Deltagarna spelar bland annat populära Counter Strike: Global Offensive (CS:GO) och Hearthstones. Lagmedlemmarna spelar en kväll i veckan, medan arrangörerna får avsätta tid också på att upprätthålla ligan.

PGC:s e-sportsliga har varit aktiv i sex säsonger. Ligan har 16 lag, långt över 100 spelare och därtill 100 titlare varje spelkväll.

– Att driva en spelliga är jätteroligt, men också tidskrävande, säger Kronberg, som sköter ligan vid sidan om heltidsarbete och familj.

Även om själva spelandet sker över nätet har coronapandemin inverkat också på spelföreningens verksamhet.

– Det har på något sätt varit svårare att engagera sig. Kanske det är

något psykologiskt som har att göra med att man efter en lång dag hemma inte orkar med allt det sociala umgänge som spelligan kräver av sina deltagare, funderar Kronberg.

Vem som helst kan bli medlem

Pargas Gaming Community driver sin verksamhet med hjälp av bidrag beviljade av till exempel Svenska kulturfonden, Pargas stad och Kimitoöns kommun. Därtill kommer en del av inkomsterna från medlemsavgifter och deltagaravgifter i turneringar. År 2020 var PGC:s officiella medlemsantal 123.

– Vår verksamhet engagerar ändå betydligt fler, eftersom man kan delta utan att vara medlem, säger Kronberg.

En fördel med att vara medlem är att man har rösträtt och därmed kan man påverka föreningens verksamhet. Vem som helst kan bli medlem genom att ta kontakt via föreningens discord som man hittar på hemsidan www.pgc.fi. Den årliga medlemsavgiften är 5 euro.

ÅboLAND

Spelföreningens huvudevenemang är ÅboLAND, som redan har arrangerats tio gånger. Pargas Gaming Communitys LAN-party ordnas

årligen under mellandagarna. Det lockar cirka 100 spelare, som fysiskt samlas på samma ställe för att spela och umgås med andra spelare. Förra gången ordnades evenemanget i Kimito Skolcenter. I år är ÅboLAND inställt för andra året i rad.

På grund av alla inställda evenemang beslöt PGC och Malax IT-förening att slå ihop sina LAN-partyn, ÅboLAND och Encounter, till en gemensam streamingfestival West Coast Online. Den ordnades 18–20.12.2020.

– Vi har en bra anda i spelsamarbetet mellan Pargas, Kimitoön och Österbotten. Spelarnas gemensamma intresse för dem samman över nätet och geografiska avstånd spelar ingen roll, konstaterar Kronberg.

En förändrad spelkultur

John Kronberg har från nära håll sett hur spelvärlden i och med internets samt apparaternas utveckling har förändrats från sekelskiftet till idag. Kronberg tycker att Pargas

alltid har haft bra internetuppkoppling, och tack vare Partels fibernät är dagens internetuppkoppling fortfarande väldigt bra.

– Idag har alla bra internetuppkoppling hemma, och det är därmed svårare att locka ungdomar till LAN-partyn. Den sociala aspekten på LAN-partyn är viktig och jag hoppas att vi snart kan börja ordna evenemang igen, säger Kronberg.

Programmet på LAN-partyn är ofta fritt. Idén är att spelarna spenderar två till tre dygn på träffen och då är socialt umgänge en viktig del av evenemanget. Kronberg ser fram emot att spelverksamheten igen blir aktivare:

– Efter ett par långa och tysta coronår, hoppas jag att folk tar kontakt och kräver att vi aktiverar oss igen här på Pargas Gaming Community!

Gamer-ordlista

LAN = Local Area Network, lokalt datornätverk. Tidigare behövde spelarna LAN för att kunna spela samma spel med flera deltagare i realtid på två eller flera olika datorer.

E-sport = Elektronisk sport. Dator- eller spelkonsoltävlingar, där spelarna tävlar i olika datorspel mot varandra.

Streamingfestival = Spelarna filmar sitt spelande och delar den i realtid över nätet med andra festivaldeltagare.

Företagare

Vi hittade vårt drömhjem i Pargas skärgård

Text: Kristiina Teppo
Bilder: Erik Saanila

För några år sedan gjorde Johanna Yliportimo och Matthijs Admiraal en helomvändning i sitt liv och flyttade från Curaçao till Björkholm där de bytte yrke från lärare och dykinstruktör till företagare.

Ögonen vilar på de släta berghälarna vid ankomsten till Björkholm. Naturen har klätt sig i sprakande höstfärger redan under en längre tid och turistsäsongen börjar lida mot sitt slut. Björkholms stugby har verkat sedan 1960-talet och med det nya företagarparet i rodret har det skapats nya aktiviteter på ön.

Kurt och Gulli Kronehag grundade en stugby på Björkholm efter att de hade ärvt en del av ön efter Kurts föräldrar. De byggde öns första gäststuga 1964 och 10 till under de följande 50 åren. Paret Kronehag gick i pension 2018 och 2020 donerade de Björkholms stugby till

Åbolands skärgårdsstiftelse.

Från Curaçao till Pargas

Bolaget Björkholm mökit Oy har letts av det finsk-holländska paret sedan 2018. **Johanna Yliportimo** som är född i Uleåborg träffade holländaren **Matthijs Admiraal** i Nya Zeeland, senare bodde de länge på ön Curaçao i Karibiska havet. Nu är de företagare på Björkholm och väntar sitt första barn.

Yliportimo och Admiraal har ingen tidigare erfarenhet av företagande. Admiraal har tidigare jobbat inom arkitektur och som lärare i geografi,

medan Yliportimo är bildkonstnär till utbildningen och har jobbat inom turism och varit med i seglarbesättning.

– Vi hade aldrig tänkt att vi skulle flytta till en sådan här plats. Björkholm och överlag hela Pargas har varit en positiv överraskning: alla tjänster fungerar väl och naturen är otroligt vacker, säger Admiraal.

– Jag trodde att Matthijs inte skulle tycka om att bo i Finland, men det har visat sig att platsen är som gjord för oss, säger Yliportimo.

Björkholm mökit Oy betjänar på finska, svenska, holländska och engelska.

– Jag har gått i finsk skola och tog studenten i ett svenskspråkigt gymnasium. Vi glädjer oss åt att kunna betjäna på flera språk, ler Yliportimo.

Admiraal studerar turism vid Åbo yrkeshögskola och en stor del av studierna består av språkstudier.

– Jag tycker att det är bra att vi studerar mycket finska och svenska. Här i Pargas talar lokalbefolkningen också mycket bra engelska, säger Admiraal.

Tystnad, lugn och bastu

I själva stugbyn har det inte gjorts stora ändringar efter ägarbytet, men enligt paret har ön blivit igen lite livligare på sommaren. Det finns ett kapell, en festsal och en beställningsbastu på ön vid sidan av stugbyn.

– Barnfamiljerna och besökare som turistar i skärgården har hittat Björkholm på nytt, som på 1980- och 1990-talen, säger Admiraal.

Folk kommer till Björkholm i första hand för att njuta av tystnad och det traditionella finska stuglivet. Antalet inhemska resenärer har ökat med anledning av coronapandemin, men det finns redan tecken på att utländska turister börjar hitta tillbaka till Finland.

– Före pandemin var så gott som alla som besökte Björkholm i augusti från utlandet. I stort är finländarnas semesterperiod redan över i augusti, konstaterar Admiraal.

På Björkholm kan man åka supbräda, ro, segla eller delta i ridning med ledare och givetvis njuta av stuglivet. Utifrån vad besökarna har skrivit i gästböckerna och kundresponsen är det finaste dock de finska fåren med mjuk päls som går runt på ön och betar.

– Björkholm lämpar sig för

barnfamiljer tack vare lugnet här. Vi har aktiviteter för alla i olika åldersgrupper, säger Yliportimo.

Också pargasborna är hjärtligt välkomna

Johanna Yliportimo och Matthijs Admiraal hoppas att också pargasborna finner meningsfull aktivitet på ön vid sidan av inhemska och utländska besökare.

– Vi vill önska också pargasborna hjärtligt välkomna till Björkholm! Det går bra att göra en dagsutflykt till ön och till exempel hyra en båt eller en supbräda, gå längs naturstigen eller se på djur. Man kommer till Björkholm behandigt från Granviks färjfäste, resan med m/s Viken tar 15 minuter, berättar paret.

Ön är öppen för besökare från april till oktober. Företagarparet

kan bo på ön året runt tack vare den väl fungerande förbindelsebåtstrafiken.

– Även om klimatet ibland kan vara lite utmanande i den finska skärgården, är det fint att vi kan bo vid havet året runt, säger Yliportimo belåtet.

Admiraal som är ursprungligen från Holland trivs bra i Pargas.

Björkholm mökit Oy organiserar även ridning med ledare.

Gästcolumnn

Hålla öppet eller ej?

8

Coronapandemin är inte över än, men vi ser lite ljus i tunneln. Under ett och ett halvt år har coronarestriktionerna drabbat restaurangbranschen hårt på flera sätt; moraliskt, psykiskt och ekonomiskt. Att driva restaurang har inte varit det lättaste när kunderna har varit rädda att bli smittade av coronaviruset under sitt restaurangbesök.

Hålla öppet eller ej? Det har varit utmanande att planera öppethållningstider och arbetsrutiner eftersom det har skett förändringar så gott som varje vecka, ibland med en dags förvarning. Vi har dagligen blivit kontaktade av kunder som frågar hur och när vi är öppna. Tyvärr har vi inte haft mer information än någon annan. För oss har det varit viktigt att hålla öppet för att vi månar om våra anställda och att de ska få behålla sina arbetsplatser samt att våra kunder ska kunna besöka oss.

Äntligen närmar samhället sig en vaccinationsgrad på 80 % och då borde även restriktionerna så småningom slopas. Då blir det lättare både med evenemang, arbetsrutiner och öppethållstider. Som matrestaurang har vi kunnat hålla öppet

som vanligt redan ett tag, men ännu syns den osäkra situationen bland kunderna. Det är dock lika osannolikt att smittas av coronaviruset i åla carte-restaurangen som det är på bussen, i affären, på jobbet eller i skolan.

Trots att coronapasset används endast i branscher med restriktioner och i områden med hög incidens verkar det vara en politisk stressfaktor. Det finns människor som upplever att det är orättvist att restauranger endast tar in kunder med coronapass. Fördelen med passet är att det nu finns ett verktyg för restaurangbranschen som möjliggör en normalare verksamhet. Liksom kunderna och andra företagare i branschen hoppas även vi på en tid utan coronapass, men just nu är det det som gäller och ger oss lite mer frihet.

**Nikolai Sumelius
& Patrik Lindström**

Nikolai Sumelius och Patrik Lindström är krögare vid restaurangen Hunger & Törst i Pargas.

Skärgårdens kombi öppnar upp flera platser till sina kurser

Kurserna på Skärgårdens kombi har kört igång med full fart. På första anmälningdagen fick kurserna 1000 anmälningar på sju minuter! På grund av coronapandemin har gruppstorlekarna varit små och köerna har emellanåt varit långa till kurserna.

– Många har hört av sig och uttryckt sin oro över att de inte ryms med på en kurs. Vi öppnar upp flera platser till kurserna efter att coronaläget stabiliseras och restriktionerna luckras upp, berättar rektor **Cecilia Hindersson**.

Onlinekurserna blir kvar

Skärgårdens kombi ordnade många kurser på distans under nedstängningen, och onlinekurserna har blivit en del av det ordinarie utbudet.

– Feedbacken från distanskurserna gjorde att vi fortsatte att planera och ordna distanskurser trots att det blev möjligt att ordna närstudier. Många har insett fördelen med att kunna delta på distans och vi har många välfyllda distanskurser även i höst, säger Hindersson.

Något för alla

Bland Skärgårdens kombis kurser hittar alla något intressant – kurserna omfattar allt från till exempel matlagning, musik och idrott till konst och skrivande.

Köksentusiaster kan delta i onlinekurser som till exempel Fermentera mera!, Joulupöydän viinit eller Pizza på surdegsbotten. Online kan man även delta i till exempel kurserna Yoga för ansiktet, Måla i klassisk anda och Lettering – rita dekorativa bokstäver.

De som längtar efter att röra på sig kan välja mellan kurser som Showdance och hiphop, Fascia & stretch eller Solosalsa. Även en Country workshop startar i oktober. Yngre kursdeltagare kan hitta en ny hobby till exempel på kurserna Dekorationer av sockermassa för barn eller Barnkören Da Capo.

**Kurser, information
och anmälning på
www.kombi.pargas.fi.**

Text: Kristiina Teppo
Bilder: Amanda Österman

Visuella hjälpmedel som inlärningsstöd

Amanda Östermans bildassistenten är ett projekt som uppstod för att svara på efterfrågan av material för elever som gärna använder sig av visuellt material i sin inlärnin

Amanda Österman, 34, är född och uppvuxen i Pargas och bor här idag tillsammans med sina två döttrar. Förutom att familjen älskar djur enas de i ett gemensamt intresse för bildkonst. De 10-åriga tvillingarna tecknar åtminstone än så länge bara som hobby, medan deras mamma använder sig av sina färdigheter i arbetet som skolassistent i Sarlinska skolan. Österman är självlärd och har med åren tagit sig an nya tekniker och digitala hjälpmedel.

– Konsten har alltid varit närvarande i mitt liv och även min pappa delade det här intresset. Nuförtiden tecknar jag när jag hinner, oftast i korta intensiva perioder. Jag lär mig mycket på till exempel YouTube, berättar Österman.

Östermans projekt Bildassistenten har nyligen fått ökad genomslagskraft. Snart håller hon även en föreläsning om sitt projekt för studerande vid yrkesskolan Axxell.

– Egentligen är jag ganska introvert

och gömmer mig gärna bakom mina teckningar. Jag är ändå glad över den här ökade synligheten för Bildassistenten och hoppar ivrigt på varje möjlighet att marknadsföra mitt projekt, säger Österman.

Stöd för pedagoger och elever

Amanda Österman har jobbat både på lågstadie- och högstadieskolor i Pargas och har genom arbetet noterat att inlärnin

Behovet av mera teckningar och annat bildmaterial uppfylls nu lättare i och med att materialet samlas ihop under projektet Bildassistenten.

– Jag fortsätter att fylla på bildbanken på min hemsida och tar också

emot beställningar av undervisningspersonal. Kontakta mig gärna per e-post, så utreder vi tillsammans hur jag bäst kan hjälpa till, säger Österman.

Alla ämnen kan visualiseras

Amanda Österman minns från sin egen barndom och skoltid att vissa abstrakta ämnen var svåra att förstå. Med facit i hand inser hon att ett mera visuellt undervisningsmaterial hade passat ypperligt även för hennes inlärnin

– Också i mitt jobb på skolan har jag märkt att det är lättare för eleverna att komma ihåg information om det kan förknippas med en bild, menar Österman.

Speciellt matematiska ämnen saknar symbolik som skulle göra det lättare för eleverna att förstå vad siffrorna och graferna betyder.

– Komplicerade naturvetenskapliga teorier kan förklaras med hjälp av någonting mera bekant för eleverna, anser Österman.

Österman samarbetar även med undervisningspersonal inom

småbarnspedagogiken. Ett daghem efterlyste till exempel pappersdockor för att barnen skulle få öva sin motorik.

Framtidsplaner för projektet

Trots ett gediget arbete tar Amanda Österman inte betalt för de bilder hon tecknar för Bildassistenten. Eftersom tjänsten är kostnadsfri jobbar hon med projektet när hon själv har tid och energi för det.

– Utöver Bildassistenten gör jag konstverk och fotograferar också för privata kunder och företag, och de tjänsterna är förstås avgiftsbelagda. Bildassistenten vill jag ändå göra som frivilligarbete för skolvärlden, säger Österman.

Österman har hittat sin egen drivkraft i konsten och uppmanar också andra att ge utrymme för sin kreativitet.

– Öva, öva, öva. Om du är intresserad så kommer du att lyckas, oavsett om det handlar om att skapa för dig själv eller professionellt för andra, avslutar Österman uppmuntrande.

10

Folkhälsanhuset i Pargas vill satsa på en hälsofrämjande livsstil

Folkhälsan grundades för 100 år sedan för att främja folkhälsan i svenska Finland med hjälp av både vetenskaplig forskning och praktik. Dagens Folkhälsan bedriver sin verksamhet som både föreningar och icke-vinstdrivande bolag. Folkhälsanhuset i Pargas har erbjudit service och verksamhet på svenska och finska för alla åldrar sedan år 2010.

Bostäder, hemtjänst och grupphem för äldre

Folkhälsanhuset har 26 lägenheter där man kan bo självständigt eller med hemtjänstens hjälp. Folkhälsans hemtjänst erbjuder individuell skräddarsydd service för dem som behöver stöd och hjälp i vardagen. Till servicen hör till exempel hushållshjälp och personlig omvårdnad. Folkhälsans hemtjänst omfattar hela Pargas centrum, och man behöver inte bo i huset för att kunna köpa hemtjänsten. Folkhälsanhuset i Pargas har även 24 gruppboendeplatser för personer som är i behov av vård dygnet runt.

– Folkhälsan satsar mycket på en hälsofrämjande livsstil också för seniorer i form av näringsrik mat, utevistelser och rörelsekvarter. Under pandemin har många anhöriga träffat sina närmaste utomhus och det har många av våra anhöriga

och boenden upplevt som uppfriskande, berättar föreståndare **Gunilla Fröberg**.

I och med att restriktionerna lindras är också andra välkomna att delta i verksamheten. **Eva Björkqvist** är koordinator för närståendevård, äldre och hälsa i Åboland. Folkhälsan ordnar till exempel öppna dörrar-kurser och gruppverksamhet för närståendevårdare.

– Just nu har vi balansträning, hjärngympa, matklubb för herrar, sygrupp samt träffar för närståendevårdare. Kurser och utbildningar ordnar vi också. I Folkhälsanhuset finns även Folkhälsans daghem Fyrklövern, en terapibassäng, fysioterapi och fotvård, berättar Björkqvist.

Folkhälsans mottagning för barn, unga och familjer

Folkhälsan erbjuder ergoterapi och

talterapi på Kyrkoesplanaden 3. Ergoterapi är en form av stöd där barnet eller ungdomen tillsammans med en ergoterapeut strävar efter att kartlägga och få hjälp med de faktorer i vardagen som kan leda till utmaningar med koncentration, gestaltning eller motorik. Talterapi i sin tur hjälper dem som har utmaningar i den språkliga utvecklingen. Folkhälsan ordnar även neuropsykologisk kartläggning, där bland annat barnets eller den ungas utveckling och inlärning analyseras på basen av en undersökning av barnets neurokognitiva styrkor och utmaningar.

– Folkhälsans enhet i Åboland består av ett mångprofessionellt team. En stor del av vårt arbete sker i samarbete med barnens och ungas närmiljö: i daghem, skolor och hemmen. Vi har också lågtröskelmottagning för ungdomar, vilken inte kräver remiss, berättar enhetschef **Petra Boman**.

Mottagningens gruppverksamhet riktar sig till bland annat föräldrar med barn som får starka känslomässiga utbrott, grupper för barn och unga med olika former av utvecklingsmässiga utmaningar, grupper för barn som har syskon med specialbehov samt mor- och farföräldraträffar.

Tillsammans för ett gott liv också imorgon

Angående coronapandemin hoppas Gunilla Fröberg att livet så småningom ska börja återgå till det normala. Folkhälsanhusets lunchrestaurang har till exempel åter öppnat sina dörrar för allmänheten.

– Pargasborna får gärna utnyttja Folkhälsanhuset och dess tjänster. Alla är välkomna: man behöver inte vara bekant med huset eller ha en anhörig som bor här för att komma hit, sammanfattar Fröberg.

Pargas stad och Folkhälsan tillsammans med pensionärsföreningar och övrig tredje sektor kör igång en ny gruppverksamhet kring nyblivna pensionärer för att underlätta övergången mellan arbetslivet och pensionärstiden.

Pensionärer som är intresserade av att i par leda en meningsfull grupptaktivitet för andra får gärna kontakta Eva Björkqvist, Folkhälsan, tfn 040 516 5679 eller Emma Soveri, Pargas stad, tfn 050 569 1814.

Aktuellt

Välkommen med på höstens evenemang i Musikinstitutet Arkipelag!

Pop goes Jazz -konsert, 2.11 kl. 18.30–19.30, Jazz Café Axo

Dans-konståkningsfilmen Femte systemen, 21.11 kl. 18.30, PIUG

Så gjordes skivan Puolukka-varvas, 3.11 kl. 17–17.30, Zoom-evenemang

Julkonsert med Musikinstitutet Arkipelags sångare, 3.12 kl. 18, institutets sal

Äntligen! / Vihdoin! – Föreställning med Arkipelags dansare, 20.11 kl. 18 PIUG

Musikinstitutet Arkipelags Julkonsert, 9.12 kl. 19, Pargas kyrka

Mera information: arkipelagmusik.fi/tapahtumat

Julgubbens hjälpreda -kampanjen pågår 8.11.-4.12.2021.

Mer information om kampanjen hittar ni på facebook.com/julgubbensapulainen. Föräldrar som oroar sig för att det är knapert inför julen får också själva skriva till: julgubbensapulainen@gmail.com.

Säsonginfluensavaccinationer i Pargas 2021 – 2022

Vaccinationerna ges utan tidsbokning på ortsenliga datum (se pargas.fi), därtill kan vaccinationerna ges från och med novembermånad i samband med mottagningsbesök. En del tider sätts också ut som webbtider och kan bokas via e-tjänster på www.pargas.fi. Vid influensavaccinationsmottagningarna ges inga andra vaccinationer! Använd ansiktsmask när du kommer för vaccination. Barn vaccinerar vid barnrådgivningen, skolbarnen i skolhälsovården och gravida i mödrarådgivningen.

Målgrupper: barn i åldern 6 mån – 6 år, gravida, alla som fyllt 65 år, personer som hör till riskgrupper på grund av sjukdom eller behandling, närstående till personer som är speciellt mottagliga för allvarlig influensa, social- och hälsovårdspersonal samt personal inom läkemedelsförsörjningen personer som inleder militärtjänstgöring.

Blomlöksplantering på Korpo 28.10 kl. 13–17

Start vid Sibeliusstatyn. Ta med egna handskar och en spade.

Kärleksbrev 29.10 och 30.10, PIUG

Åbo Svenska Teaters innerligt läsdrama, 29.10 kl. 19.00 och 30.10 kl. 16.00. Information och biljetter: abosvenskateater.fi.

Honey 10.11, PUNT

Åbo Svenska Teaters feelgood-pjä 10.11 kl. 19.00. Information och biljetter: abosvenskateater.fi.

Jazz Café Axo: Spelfolk live 17.11 kl. 19.00

Folkmusikkonsert med både ny och mer traditionell folkmusik i olika sammansättningar. Ta med ditt instrument: kvällen avslutas med jam! Mera information: pargas.fi/kultur.

Åbossa presents: It's All about The Jazz 27.11 kl. 19.00, PIUG

En cocktailgala som för folk samman kring hållbarhet, mat och jazz. Information och biljetter: fb.com/abossa.turku.

Mamma Mu och Kråkan firar jul 28.11, PIUG

En pjäs för hela familjen om bästa vännerna Mamma Mu och Kråkan. Svensk föreställning kl 15 och finsk föreställning kl. 16.15. Information och biljetter: www.estradi.fi.

Unga Scenkompaniet: OAS 2.-4.12, PIUG

Teater för småbarn. Föreställningen är ett samarbete med Folkhälsan och är en del av Folkhälsans 100-årsjubileum. föreställningar: 2.12 klo 9.00, 3.12 klo 10.30 ja 18.00, 4.12 klo 10.00 ja 11.30. Information och bokning: ungascenkompaniet.fi.

Stream: Pargas stads självständighetshälsning 6.12

Självständighetstal av Sandra Bergqvist. Evenemanget är tvåspråkigt och streamas på Pargas kulturs Youtube-kanal.

Sibeliusdagen 8.12 kl. 19.00, PIUG

O helga natt -julkonsert 9.12 kl. 19.00, PIUG

Julkonsert med Erik-André Hvidsten och Thomas Enroth. Biljetter: 30€, netticket.fi.

Kulturellen – ett digitalt kulturhus

Kulturellen är en digital plattform för kultur- och fritidstjänster på nätet som hittas på kulturellen.fi. Den är en trygg lokal plats att besöka och kan användas av alla.

På Kulturellen hittar du lokala konserter och föreställningar som har strömmats över nätet, gymppavideon, frågesporter samt presentationer av intressanta platser i staden och information om bibliotekets stora utbud av digitala tjänster. Därutöver hittar du till exempel lokalhistoriskt material, en trädgårdsdagbok och fritidsledarnas ung.pargas-pod.

Innehållet på Kulturellen kommer att förändras och växa. Om du vill vara med och skapa innehåll, kontakta oss på kultur@pargas.fi.

Tom Nurmi och Kaisa Andersson skickade in förslag på namn för tjänsten och får biobiljetter för sina förslag.

Allmän info

Hälsostationer

Pargas hälsocentral

Vapparvägen 15 A
21600 Pargas

Tidsbokning: **02 454 5222**
(vardagar kl. 9–13)

Jour, krissituationer (mån–fre kl. 8–16):
02 454 5220

Allmänt nödnummer, ambulans: 112

E-tjänster: www.pargas.fi/sv/etjanster

Telefonnummer –och tider:
www.pargas.fi/sv/telefonnum-mer-och-tider

Tandvårdscentralen

Kommunalhemsvägen 12 C
21600 Pargas

Tidsbeställning (mån–fre kl. 8–11.30):
02 454 5300

Hälsostationerna i Nagu, Korpo & Houtskär:

Jour, krissituationer
(mån–fre kl. 8–16): 02 454 5220

Tidsbokning, rådgivning
(mån–fre kl. 9–13): 02 454 5222

Iniö hälsostation:

0400 117 121

Bibliotek

Pargas bibliotek

Strandvägen 28, 21600 Pargas
tfn 044 354 5284
Öppettider: må–to 10–19, fre 10–16,
lö 10–14 Tidningsläsesalen öppnar kl. 8

Nagu bibliotek

Sportgränd 1, 21660 Nagu
tfn 040 488 57 92
Öppet med personal på plats:
ti 10–15, ons 14–19, to 10–15, fre 10–15
Biblioteket är meröppet varje dag kl.
9–20. Du kommer in med
bibliotekskortet och en PIN-kod.

Korpo bibliotek

Verkanvägen 1, 21710 Korpo
tfn 040 488 5793
Öppet med personal på plats: må 10–15,
ti 14–19, to 10–15, fre 10–15 Biblioteket är
meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer
in med bibliotekskortet och en PIN-kod.

Houtskär bibliotek

Näsbyvägen 214, 21760 Houtskär
Öppet med personal på plats: må 14–19,
ons 10–15, to 10–15 Biblioteket är
meröppet varje dag kl. 9–20. Du kommer
in med bibliotekskortet och en PIN-kod.

Iniö bibliotek

Degernäs 24, 23390 Iniö
Öppettider med personal på plats: t
o 9–12 Biblioteket är meröppet varje dag
kl. 9–20. Du kommer in med nyckel.

Utö bibliotek

Hembygdsgården, 21740 Utö
Öppet tisdagar kl. 17–19.

Kundtjänst & rådgivning

Stadshusets Servicepunkt är öppen
**mån–ons kl. 9–16, tors kl. 9–17 och
fre kl. 9–15.**

**Områdeskontoren är öppna enligt
överenskommelse, tid kan bokas per
telefon eller e-post.**

Du kan kontakta alla servicerådgivarna
per telefon, e-post och via chatttjänsten
på stadens webbplats.

Servicepunkten, stadshuset

Tfn. 040 488 6026
arja.toyryla@pargas.fi

Nagu områdeskontor

Tfn. 040 488 6022
viveca.smeds-aalto@pargas.fi

Korpo områdeskontor

Tfn. 040 488 6020
tarja.sirkia@pargas.fi

Houtskärs områdeskontor

Tfn. 040 488 6021
petra.ohman@pargas.fi

Iniö områdeskontor

Tfn. 044 066 7835
asa.knuts@pargas.fi

Byggnadstillsyn

Kundservice 040 488 6080
(mån–fre kl. 9–15)

Seniorpunkten

Strandvägen 30, Pargas
Tfn. 040 488 5692

**Svarar på frågor som berör service
inom äldreomsorg, samt hemvård och
matservice för alla åldrar.**

Telefonrådgivning för äldre inom Egentliga Finland

Tfn. 02 262 61 74
(på svenska må–fre kl. 9–12)

Servicehandledare Medris Jurs

Tfn. 040 488 5692

Minneskoordinator Emma Soveri

Tfn. 050 569 1814

Sjuksköterska Jessica Engström

Tfn. 050 577 3905 (mån–ons kl. 9–15)

Hemsjukvården

Tfn. 040 488 5566
(må–fre kl. 11–12)

Frågesport

Hittar du svar på följande fem frågor bland
tidningens artiklar? Prova först utan att lunta!

1. Vad hette Pargas biblioteks projekt som var riktad till unga?
2. Hur många officiella medlemmar hade Pargas Gaming Community
år 2020?
3. Varifrån flyttade Johanna Yliportimo och Matthijs Admiraal
till Björholm?
4. Var kommer Amanda Österman att hålla en föreläsning?
5. Vilket år påbörjade Folkhälsanhuset i Pargas sin verksamhet?

Svar: 1. De ungas bibba – Nuorten kirjasto, 2. 123 medlemmar, 3. Från Curaçao, 4. Yrkeesskolan Axxell, 5. År 2010.